ਇਤਿਹਾਸ ਗੁ: ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਲਾਹੌਰ

ਲੇਖਕ—ਗਿਆਨੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਲਾਹੌਰ

G-530

History of the Gurdwara Shahidganj, Lahore.

By Gyani Khazan Singh Lahore

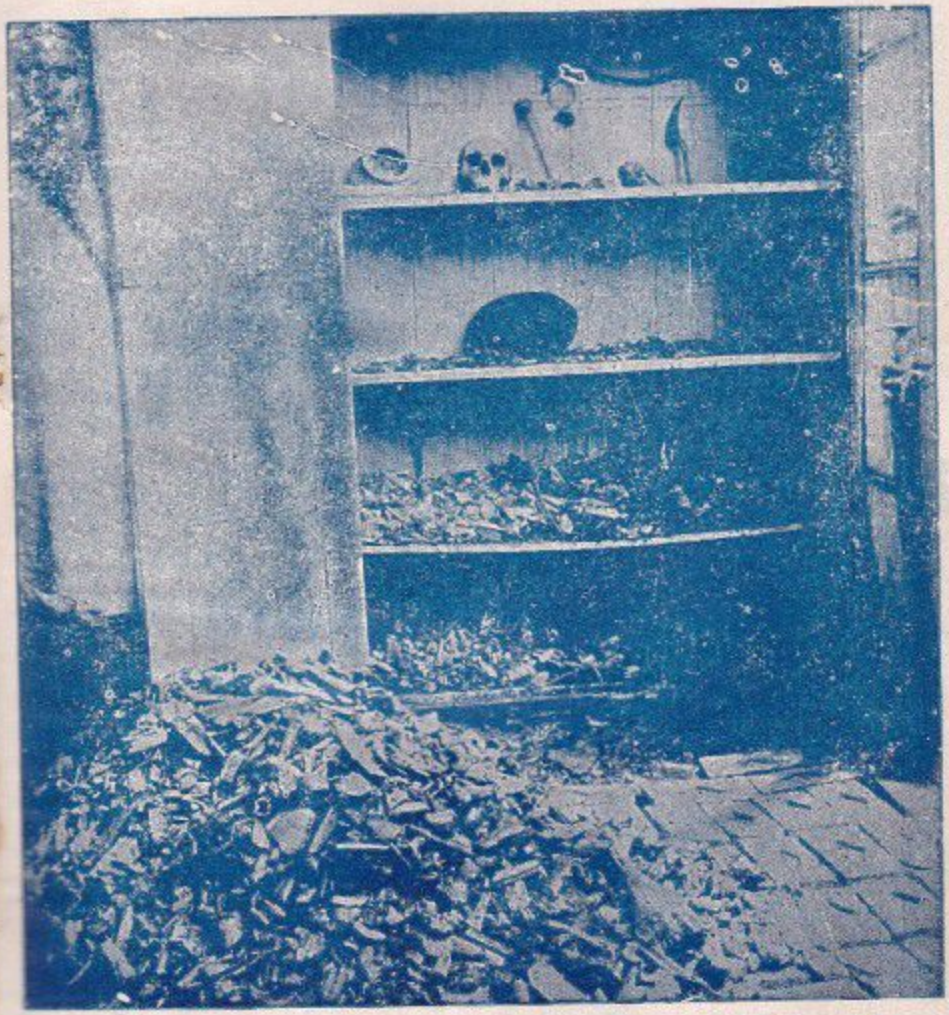

ਅਲਮਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਬਾਹਰ, ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਹੱਡੀਆਂ,
ਖੋਪਰੀਆਂ, ਪਿੰਜਰ, ਕੜੇ, ਕਿਰਪਾਨਾਂ ਆਦਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ।

ਰਾਏਬਹਾਦਰ ਦੀਵਾਨ ਬਦਰੀਦਾਸ ਐਡਵੈਕੇਟ ਲਾਹੌਰ

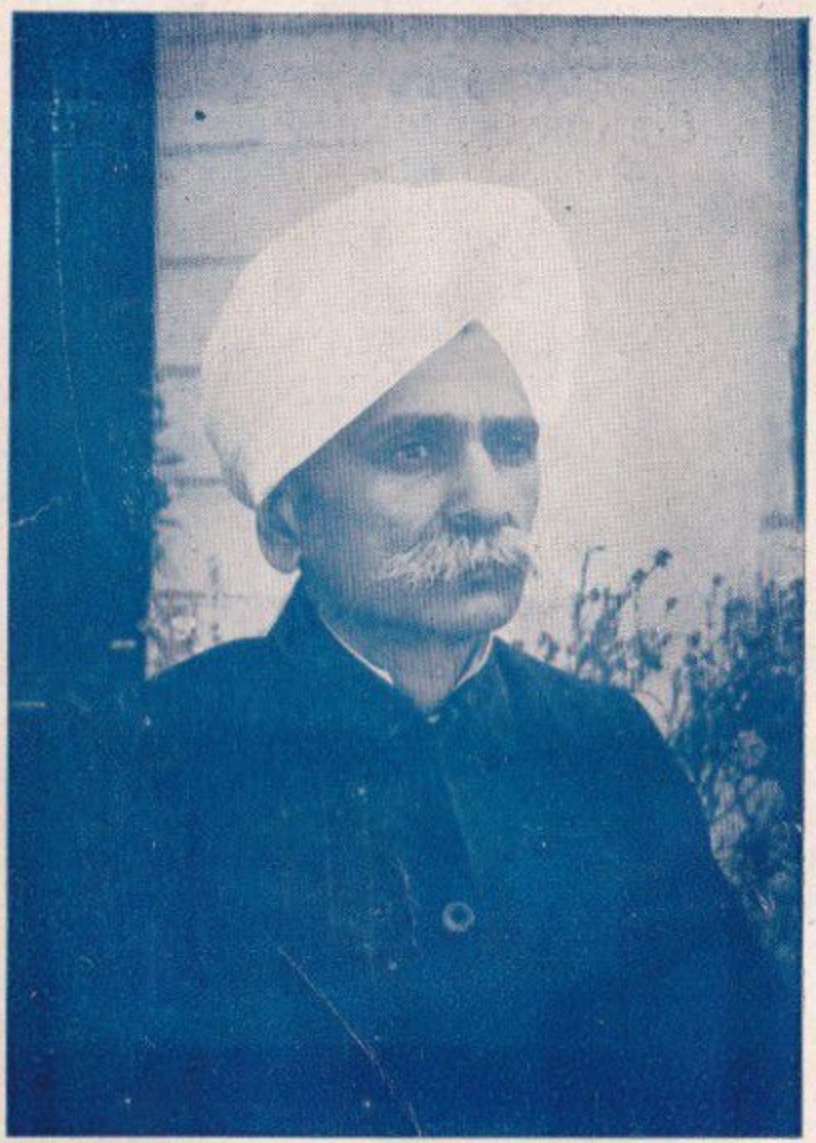

ਜਨਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਟ ਵਿਚ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਦਾ
ਪੈਰਵੀ ਬੜੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲਈ।

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਹ ॥

—o—

ਇਤਿਹਾਸ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ

—ਲੇਖਕ—

ਗਿਆਨੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਲੈਕਚਰਾਰ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਓਰੀਐਂਟਲ ਕਾਲਜ,
ਪੁਰਾਣੇ ਮਿਉਂਨਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਲਾਹੌਰ

ਕਰਤਾ—ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਭਗਤ ਨਾਮ ਦੇਵ, ਉਪਕਾਰ ਕਰੋ, ਗੁਰ ਜੋਤ ਦੇ ਪਤੰਗੇ, ਵਿਚੋ ਗ਼ਹਿਸਤ ਉਦਾਸ, ਕਲਗੀਧਰ ਦੇ ਤੁਰਯੀ ਨੈਣ, ਸਿਖ ਦੀ ਆਤਮਕ ਸ਼ਕਤੀ, ਗੁਰਧਾਮ ਦਰਸ਼ਨ, ਕੋਹਨੂਰ ਹੀਰੇ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਵੈਸਾਖੀ ਜਾਂ ਲੋਕਰਾਜ ਦਿਵਸ, ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ।

—ਜਿਸਨੂੰ—

੧੦੧ ਸਪਤਾਹਕ ਪਾਠ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ,

ਗੁ: ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਲਾਹੌਰ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ।

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ—੧੦੦੦, ਦੂਜੀ ਵਾਰ—੩੦੦੦, ਤੀਜੀ ਵਾਰ—੬੦੦੦,
ਚੌਥੀ ਵਾਰ—੯੦੦੦ ਉਰਦੂ—ਦੋ ਵਾਰੀ ੯੦੦੦।

ਮੋਖ ਗੁਰਮੁਖੀ ਉਰਦੂ —)। ਪੰਜ ਪੈਸੇ, ਮੁਫ਼ਤ ਵੰਡਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ੭) ਸੈਂਕੜਾ

੧੦੧ ਸਪਤਾਹਕ ਪਾਠ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ
ਗੁ: ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਸੇਵਕ

੧–ਸ: ਮੋਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁ: ਕਮੇਟੀ ਲਾਹੌਰ।
੨–ਜਥੇਦਾਰ ਅਛਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁ: ਡੇਹਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਾਹੌਰ।
੩– ਸ: ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰੀਟਾਇਰਡ ਸਕੱਤ੍ਰ ਮਿ: ਕ: ਲਾਹੌਰ।
੪–ਚੌਧਰੀ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚੂਨੇ ਮੰਡੀ ਲਾਹੌਰ।
੫–ਸ: ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਤਿਨਾਮ ਟਿੰਬਰ ਮਰਚੈਂਟ ਲਾਹੌਰ।
੬–ਸ: ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਤਿਨਾਮ ਟਿੰਬਰ ਮਰਚੈਂਟ ਲਾਹੌਰ।
੭–ਸ: ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰੰਗ ਵਾਲੇ ਲਾਹੌਰ।
੮–ਦਾਸ ਗਿਆਨੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਗਰ ਲਾਹੌਰ।

ਹਰ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਆਸਾ ਜੀ ਦੀ ਵਾਰ ਦੇ ਭੋਗ ਪਿਛੋਂ ਰਖੇ ਹੋਏ ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਭੋਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਅਗੋਂ ਆਰੰਭ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਇਕ ਮਾਈ ਭਾਈ ੭) ਭੇਜਕੇ ਆਪਣੀ ਵਲੋਂ ਪਾਠ ਕਰਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਮੋਖ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

ਇਕ ਟ੍ਰੈਕਟ ਦਾ ਮੋਖ –)।, ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ –), ਵਧੀਕ ਲਈ ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ ਇਕ ਪਿਛੇ)॥, ੨੦ ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਵਧੀਕ ਪਰ ਰੇਲਵੇ ਪਾਰਸਲ ਦਵਾਰਾ ਘਟ ਕਿਰਾਇਆ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਮਨੀਆਰਡਰ ਜਾਂ ਟਿਕਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਇਆ ਭੇਜਣ ਕਰਕੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਆਦਿ ਦੇ ਖ਼ਰਚ ਦੀ ਦੱਚਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪਾਠਾਂ ਤੇ ਟ੍ਰੈਕਟਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿਠੀ ਪੱਤ੍ਰ ਤੇ ਮਾਇਆ ਭੇਜਣ ਦਾ ਪਤਾ–ਗਿਆਨੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਸਕੱਤਰ ੧੦੧ ਸਪਤਾਹਕ ਪਾਠ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਗੁ: ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਲਾਹੌਰ।

ਬੇਨਤੀ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਹੁਣ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਪਰ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਤੀਰਥ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਖਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜੇ ਮੱਤਾਂ ਵਾਲੇ ਭੀ ਜਦੋਂ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਪਾਸ ਦੀ ਲੰਘਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤੀਬਰ ਇੱਛਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਧਰਮ ਪਰ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਾਕੇ ਜਨਮ ਸਫਲਾ ਕਰੀਏ। ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਸੰਬੰਧੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੁਸਤਕ ਨ ਹੋਣ ਦੀ ਥੁੜ ਨੂੰ ਅਨੁਭਵ ਕਰਕੇ ੧੦੧ ਸਤਤਾਹਕ ਪਾਠ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਦਾਸ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਟਰੈਕਟ ਪਿਛਲੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਮੇਲੇ ਪਰ ੧੦੦੦ ਛਪਵਾਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੀ ਲਗ ਗਿਆ, ਜਿਸਤੇ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਲਿਖਾਂ। ਮੈਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਕ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਮੁਤਾਲਿਆ ਕਰਕੇ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖਕੇ ੩੦੦੦ ਛਪਵਾਇਆ ਜੋ ਕੇਵਲ ਤਿੰਨਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਇਹ ਤੀਜੀ ਵੇਰ ੬੦੦੦ ਛਾਪਿਆ ਅਰ ਹੁਣ ਚੌਥੀ ਵੇਰ ੬੦੦੦। ਉਰਦੂ ਵਿਚ ਭੀ ੬੦੦੦ ਛਪ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਜੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਅਗੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦਾ ਹਥ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਤੇ ਰਖਿਆ ਤਾਂ ਅਗਲੀ ਐਡੀਸ਼ਨ ਲਈ ਹੋਰ ਖੋਜ ਕਰਾਂਗਾ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਭੀ ਛਾਪਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

੧ ਮਈ ੧੯੩੮
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਗਰ ਲਾਹੌਰ

ਦਾਸ ਗਿਆਨੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ

TO READ THE ENTIRE BOOK PLEASE CONTACT US:

whatsapp: +92-3160770117

email: worldcentreforpunjabi@gmail.com

World Centre for Punjabi, Lahore, Pakistan.